

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/20-13/05
URBROJ: 50301-05/14-21-5

Zagreb, 7. siječnja 2021.

Hs**NP*021-12/20-08/17*50-21-04**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primijeno: 08-01-2021		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed	
021-12/20-08/17	65	
Uredbeni broj:	Pril.	Vrij.
50-21-04	-	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Interpelacija o radu Vlade Republike Hrvatske vezano za način dodjele i raspolaganja sredstvima EU fondova u sklopu „Projekta Slavonija, Baranja i Srijem

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, KLASA: 021-12/20-08/17, URBROJ: 65-20-03, od 28. prosinca 2020.

Na temelju članka 147. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora ("Narodne novine", br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske povodom Interpelacije o radu Vlade Republike Hrvatske vezano za način dodjele i raspolaganja sredstvima EU fondova u sklopu „Projekta Slavonija, Baranja i Srijem“ koju je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijelo 25 zastupnika u Hrvatskome saboru, daje sljedeće

IZVJEŠĆE

1. Uvodno

Vlada Republike Hrvatske pokrenula je 2016. godine Projekt Slavonija, Baranja i Srijem u vrijednosti od 18,75 milijardi kuna za veću konkurentnost, gospodarski razvoj, stvaranje radnih mjesta i za demografsku revitalizaciju istoka Hrvatske. Projekt je istovremeno i platforma za suradnju svih razina vlasti jer omogućava otvoren, stalan i dvosmjerni dijalog o prioritetima stanovništva i gospodarstva u tim županijama te potiče ugovaranje europskih projekata na području pet slavonskih županija.

Projekt je ujedno bio i odgovor na neadekvatno postavljen okvir ravnomjernog regionalnog razvoja Hrvatske tijekom planiranja europske financijske perspektive 2014. – 2020. na štetu slavonskih županija. Tadašnja Vlada, predvođena Socijaldemokratskom partijom Hrvatske (SDP) koja je ovu Interpelaciju i inicirala, propustila je prepoznati značajne razvojne razlike između glavnog grada i područja Slavonije, Baranje i Srijema. Pet slavonskih županija pripalo je istoj statističkoj regiji Kontinentalna Hrvatska, kao i Grad Zagreb, čime su svrstane

u isti stupanj razvoja, a samim time stavljene u izrazito nepovoljan položaj. Imajući u vidu izraženu heterogenost NUTS 2 regije Kontinentalne Hrvatske u gospodarskom, socijalnom i demografskom smislu, projektom se isto nastojalo ublažiti. Aktualna Vlada predvođena Hrvatskom demokratskom zajednicom prepoznala je razvojne razlike te je u europskoj financijskoj perspektivi 2021. – 2027. Hrvatska podijeljena na četiri NUTS 2 regije, pri čemu su slavonske županije dio Panonske regije zbog čega će imati kvalitetniju razvojnu perspektivu. Od 2016. do 2021. godine Projektom Slavonija, Baranja i Srijem, Vlada je usmjerila pozornost prema potrebama i razvojnim projektima slavonskih županija na nacionalnoj i europskoj razini, čime se te županije, koje se svrstavaju među 2,5 % najmanje razvijenih regija tzv. NUTS 3 razine Europske unije, snažnije pozicioniraju i u novoj europskoj financijskoj perspektivi od 2021. do 2027. godine. Petina vrijednosti svih projekata ugovorenih iz europskih fondova povezana je uz Slavoniju, Baranju i Srijem što je jedan od važnih pokazatelja uspješnosti projekta, osobito uz činjenicu da slavonske županije čine 11,5 % BDP-a Republike Hrvatske.

Osnovni cilj projekta je jačanje konkurentnosti i uravnoteženog regionalnog razvoja, pružanje odgovora na ključne društvene izazove, smanjenje siromaštva i povećanje standarda u slavonskim županijama. Provedeni projekti omogućili su privlačenje ulaganja u slavonske županije, stvaranje radnih mjesta, ulaganja u bolnice, razvoj komunalne i prometne infrastrukture, kvalitetnije zdravstvene i socijalne usluge, očuvanje kulturne i prirodne baštine te veću kvalitetu života, osobito djece, mladih i obitelji na istoku Hrvatske. U provedbi Projekta Slavonija, Baranja i Srijem Vlada provodi aktivnosti u partnerstvu s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatskim saborom i drugim državnim institucijama, predstavnicima gospodarstva, akademske zajednice i civilnoga društva. Zbog doprinosa razvoju istoka Hrvatske, značaj ovoga projekta prepoznala je i Europska komisija.

Vlada Republike Hrvatske osnovala je na sjednici održanoj 8. ožujka 2017. Savjet za Slavoniju, Baranju i Srijem ("Narodne novine", br. 21/17., 66/18. i 101/20.) kao savjetodavno tijelo u području koordinacije provedbe i praćenja korištenja europskih strukturnih i investicijskih fondova, instrumenata i programa Europske unije, Europskog gospodarskog prostora i nacionalnih izvora u okviru Projekta Slavonija, Baranja i Srijem. Predsjednik Savjeta je predsjednik Vlade Republike Hrvatske, dok je zamjenik predsjednika Savjeta i glavni koordinator – ministar nadležan za regionalni razvoj i fondove Europske unije. Članovi Savjeta su predstavnici tijela središnje, regionalne i lokalne vlasti, akreditirani regionalni koordinatori te predstavnici gospodarskih partnera, znanstvene zajednice i drugih. U rad Savjeta se uključuje i predstavnike poslovne zajednice kroz predstavnike Hrvatske gospodarske komore, Hrvatske obrtničke komore, Hrvatske udruge poslodavaca i Hrvatske poljoprivredne komore, a kao predstavnik znanstvene zajednice sudjeluje predstavnik Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Do sada je održano ukupno jedanaest (11) sjednica Savjeta za Slavoniju, Baranju i Srijem i to 1. sjednica u Osijeku 11. travnja 2017., 2. sjednica u Požegi 3. srpnja 2017., 3. sjednica u Slavonskom Brodu 21. studenoga 2017., 4. sjednica u Virovitici 24. veljače 2018., 5. sjednica u Vinkovcima 20. srpnja 2018., 6. sjednica u Belom Manastiru 21. rujna 2018., 7. sjednica u Pakracu 19. prosinca 2018., 8. sjednica u Novoj Gradiški 16. travnja 2019., 9. sjednica u Orahovici 3. rujna 2019., 10. sjednica u Vukovaru 9. prosinca 2019. i 11. sjednica u Našicama 5. listopada 2020.

Na sjednice Savjeta pozivani su zastupnici Hrvatskoga sabora izabrani u IV. i V. izbornoj jedinici, uključujući i zastupnike SDP-a koji se uglavnom nisu odazivali pozivu na sjednice Savjeta, od kojih su neki potpisnici predmetne Interpelacije o radu Vlade.

Projekt će značajno pridonijeti i ublažavanju društvenih i gospodarskih posljedica pandemije na istok Hrvatske, a iskustvo u provedbi projekta koristit će se u narednom financijskom razdoblju, osobito za programiranje Integriranog teritorijalnog operativnog programa 2021. – 2027.

2. Ugovoreni i isplaćeni iznosi

Vezano uz navode iz točke 2.2. Interpelacije koji se odnose na ugovorene isplaćene iznose u okviru projekta, Vlada Republike Hrvatske se očituje kako slijedi:

Sukladno elektroničkoj evidenciji Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, na stranicama www.strukturnifondovi.hr na dan 15. rujna 2020. su ažurirani podaci prema kojima su zaključno s 31. kolovoza 2020. ugovorene 16,53 milijarde kuna odnosno 88,16 % ciljanog iznosa. Nadalje, na dan 4. studenoga 2020. su na stranici ažurirani podaci prema kojima je stanje ugovorenih sredstava 16,78 milijardi kuna, odnosno 89,50 % ciljanog iznosa zaključno s 30. rujna 2020.

Na dan 8. prosinca 2020. stranica www.strukturnifondovi.hr je ažurirana podacima kako je navedeno dalje u tekstu. U tijeku je ažuriranje podataka zaključno s 31. prosinca 2020. te će nakon verifikacije isti biti dostupni na stranici www.strukturnifondovi.hr.

Kroz Operativni program Konkurentnost i kohezija, Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali, Program ruralnog razvoja, Operativni program za pomorstvo i ribarstvo, Operativni program za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć, Programe Unije, Europsku teritorijalnu suradnju te vrijednost državne imovine koja je dana u vlasništvo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Slavonije, Baranje i Srijema za razdoblje 2014.-2020., za pet slavonskih županija od početka praćenja do 31. listopada 2020. ugovoreno je 17,02 milijardi kuna, odnosno 90,76 % od ciljanog iznosa, 18,75 milijardi kuna.

Navedeni iznos se odnosi na 21.219 projekata.

U razdoblju od početka praćenja do 30. rujna 2020. isplaćene su 7,54 milijarde kuna.

2014. - 2020.	Ugovoreno ukupno u svih pet županija do 31.10.20.	Isplaćeno ukupno u svih pet županija do 30.9.20.
OP Konkurentnost i kohezija	9.291.503.922	2.996.035.800
OP Učinkoviti ljudski potencijali	1.851.745.703	811.630.694
Program ruralnog razvoja	5.020.028.806	3.514.074.569
OP za pomorstvo i ribarstvo	76.127.745	24.694.546
OP za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć	60.304.379	46.244.402
Europska teritorijalna suradnja	272.950.810	146.321.278

Vrijednost državne imovine koja je dana u vlasništvo JLP(R)S na području SBS	252.288.756	/
Programi Unije	192.172.919	/
Ukupno ugovoreno/isplaćeno bespovratnih sredstava	17.017.123.039	7.539.001.288

Podaci po županijama za ugovoreno obuhvaćaju razdoblje od početka praćenja do 31. listopada 2020., a podaci za isplaćeno su do 30. rujna 2020.:

BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA

Ugovoreno 1,74 milijarde kuna (228,71 milijun eura)

Isplaćeno je 933,01 milijun kuna (122,76 milijuna eura)

OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA

Ugovoreno 5,72 milijarde kuna (752,33 milijuna eura)

Isplaćeno je 2,67 milijardi kuna (351,83 milijuna eura)

POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA

Ugovoreno 1,30 milijardi kuna (171,67 milijuna eura)

Isplaćena su 679,62 milijuna kuna (89,42 milijuna eura)

VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA

Ugovorene su 1,83 milijarde kuna (240,62 milijuna eura)

Isplaćena su 976,93 milijuna kuna (128,54 milijuna eura)

VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA

Ugovoreno 3,49 milijardi kuna (459,23 milijuna eura)

Isplaćene su 1,44 milijarde kuna (189,08 milijuna eura)

ZAJEDNIČKI PROJEKTI VIŠE ŽUPANIJA

Ugovorene su 2,94 milijarde kuna (386,54 milijuna eura)

Isplaćen je 838,51 milijun kuna (110,33 milijuna eura).

3. Pokretanje projekta i druge odrednice

Što se tiče prigovora iz Interpelacije koji se odnose na formalnu odluku o pokretanju projekta i druge odrednice, Vlada Republike Hrvatske se očituje kako slijedi:

Projekt Slavonija, Baranja i Srijem pokrenut je kako bi se potaknulo ugovaranje projekata iz EU fondova na području pet slavonskih županija. Sredstva za ulaganja u poduzetništvo, poljoprivredu, obrazovanje, zdravstvo, istraživanje i razvoj, vodoopskrbu i odvodnju, kulturnu i prirodnu baštinu, sektor prometa, unutarne plovne puteve i energetiku, predviđena su u okviru postojećih operativnih programa.

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, kao Upravljačko tijelo nadležno je za provedbu Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. te u skladu s navedenim i projektima koji se provode u sklopu istog programa.

Posrednička tijela razine 1 i 2 slijedom funkcija koje su im delegirane, u nekima od Poziva na dodjelu bespovratnih sredstava provode postupak dodjele bespovratnih sredstava.

Dodjela bespovratnih sredstava ujedno, u određenim slučajevima, predstavlja dodjelu državnih potpora te se u provedbi istih primjenjuje nacionalni pravni okvir, ali i pravni okvir i načela Europske unije.

Primjena općih načela dodjele bespovratnih sredstava odražava se u kriterijima odabira. Na temelju kriterija odabira vrši se odabir projektnih prijedloga koji će primiti potporu, a u svrhu provođenja jedne ili više faza dodjele bespovratnih sredstava, nadležno tijelo osniva Odbor za odabir projekata. Osobe koje provode postupak dodjele moraju biti osobe s odgovarajućim (stručnim i radnim) iskustvom te se sukladno procedurama koje se primjenjuju na EU projekte osigurava da iste nisu u sukobu interesa.

U skladu s Uredbom o tijelima u sustavima upravljanja i kontrole korištenja Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda, u vezi s ciljem „Ulaganje za rast i radna mjesta“ Posrednička tijela razine 2 odgovorna su za praćenje provedbe projekata, odnosno za pregled i odobravanje troškova na temelju kojih korisnici potražuju isplatu bespovratnih sredstava. Posredničko tijelo razine 2 (PT2) potvrđuje prihvatljivost bespovratnih sredstava koja u cijelosti ili djelomično sufinanciraju prihvatljive troškove (ovisno o postotku sufinanciranja) ukoliko su nastali troškovi u skladu sa zahtjevima Ugovora o bespovratnim sredstvima i/ili primjenjivim propisima. Sukladno proceduri, Korisnici ugovora o bespovratnim sredstvima podnose prema PT2 izvješća o napretku u kojem izvještavaju o postignutim aktivnostima projekta te nastalim troškovima uključujući popratnu dokumentaciju kojom se isto dokazuje. PT2 izvršava kontrolu izvješća i nastalih troškova, odnosno provjerava se sukladnost troškova s Ugovorom o bespovratnim sredstvima, Pravilnikom o prihvatljivosti troškova, Zakonom o javnoj nabavi (ako je primjenjivo) i ostalim relevantnim primjenjivim propisima. Po utvrđenju prihvatljivosti nastalih troškova od strane PT2, pokreće se procedura plaćanja prema Korisniku, odnosno Posrednička tijela razine 2 pripremaju Zahtjeve za plaćanje na temelju kojih Posrednička tijela razine 1 izvršavaju isplate korisnicima.

Neovisno o izvješćima koje je Korisnik bespovratnih sredstava dužan podnositi, PT2 ili Posredničko tijelo razine 1 (PT1) mogu zahtijevati dostavu dodatnih informacija o projektu, Korisniku, partneru, održivosti, rezultatima ili pokazateljima projekta. Također,

Korisnik je dužan omogućiti PT-ovima 1 i 2, Upravljačkom tijelu, Tijelu za ovjeravanje, Tijelu za reviziju, Europskoj komisiji, OLAF-u, Europskom revizorskom sudu te drugim revizorima/vanjskim osobama koje su u tu svrhu ovlastila nadležna tijela, provođenje potrebnih provjera pregledavanjem dokumenata, izvršenjem provjere na licu mjesta, praćenje provedbe projekta i izvršenje postupka pune revizije.

Također, Vlada Republike Hrvatske ističe kako sve zainteresirane strane sa saznanjima o nepravilnostima u dodjeli bespovratnih sredstava mogu prijaviti sumnju na počinjenu nepravilnost i/ili prijevaru u upravljanju i provedbi, odnosno nepravilnosti i/ili prijevare u korištenju EU sredstava na adresu elektroničke pošte: nepravilnosti.eu@safu.hr. Počinjena nepravilnost i/ili prijevara te sumnja na počinjenje istih može se također prijaviti i na adresu elektroničke pošte Službe za suzbijanje nepravilnosti i prijevara pri Ministarstvu financija Republike Hrvatske: nepravilnosti.eu@mfin.hr ili na adresu elektroničke pošte Ureda za suzbijanje korupcije pri Europskoj komisiji (OLAF- European Anti-Fraud Office): olaf-courrier@ec.europa.eu.

U skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju, koji predviđa mehanizam razvojnog sporazuma, pet slavonskih županija je pokrenulo inicijativu za sklapanje Razvojnog sporazuma za područje Slavonije, Baranje i Srijema. Razvojni sporazum je potpisan 20. srpnja 2018., a potpisnici Razvojnog sporazuma su pet slavonskih županija s regionalne razine te Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije i Ministarstvo poljoprivrede s nacionalne razine. Sklapanjem Dodatka broj 1. i Dodatka 2. Razvojnog sporazuma, isti obuhvaća ukupno 67 projekata, uključujući projekte tehničke pomoći, ukupne vrijednosti 11.739 milijardi kuna. Također, Dodatkom 2. pored 5 slavonskih županija, Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije te Ministarstva poljoprivrede uključena su i druga nadležna ministarstva i to: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo znanosti i obrazovanja i Ministarstvo zdravstva.

U sklopu Razvojnog sporazuma za područje Slavonije, Baranje i Srijema pokrenuta su 2 poziva koji su nadležnosti Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije te su objavljeni pod relevantnim nazivom koji upućuje da se radi o pozivu isključivo za Slavoniju, Baranju i Srijem. Radi se o pozivima „Priprema i provedba integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine na području Slavonije, Baranje i Srijema“ i „Promicanje održivog razvoja prirodne baštine na području Slavonije, Baranje i Srijema“. Svi projekti, odnosno projektne aktivnosti koje se financiraju u sklopu navedenih poziva locirani su isključivo na području Slavonije, Baranje i Srijema.

Dodatno, 14. prosinca 2018. u nadležnosti Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, pokrenut je poziv za iskaz interesa za dodjelu bespovratnih sredstava iz Prioritetne osi 10 - Tehnička pomoć Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. za sufinanciranje pripreme strateških projekata regionalnoga razvoja u Slavoniji, Baranji i Srijemu, koji je zatvoren 30. travnja 2020. Predmet navedenoga Poziva je dodjela bespovratnih sredstava Prioritetne osi 10 – Tehnička pomoć Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.“ za pripremu zalihe strateških projekata regionalnoga razvoja na području Slavonije, Baranje i Srijema. Prihvatljivi prijavitelji po navedenom Pozivu bile su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe s javnim ovlastima s područja Slavonije, Baranje i Srijema. Ukupno je po navedenom Pozivu zaprimljeno 26 projektnih prijava. Prijave je podnijelo 10 prijavitelja: Brodsko-posavska županija (4 prijave), Osječko-baranjska županija (4 prijave), Požeško-slavonska županija (3 prijave), Virovitičko-podravska županija (3 prijave), Vukovarsko-srijemska županija (6 prijava) te Grad Vinkovci (2

prijave) i Grad Kutjevo, Grad Pakrac, Općina Nijemci, Općina Nuštar (svi po jednu prijavu). Ugovoreno je svih 26 prijavljenih projektnih prijava kojima je dodijeljeno 58.616.779,94 kuna bespovratnih sredstava Prioritetne osi 10 – Tehnička pomoć Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.“.

Sustav dodjele potpore iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj utemeljen je isključivo na EU zakonodavstvu, važećem Zakonu o poljoprivredi i pratećim podzakonskim aktima (pravilnicima) i natječajima koji iz njih proizlaze.

Odabir projekata obavlja se isključivo na temelju propisanih kriterija odabira koje odobrava Odbor za praćenje Programa ruralnog razvoja, čime se onemogućava pogodovanje kod dodjele potpore bilo kojem korisniku.

Sva sredstva odobrena i isplaćena korisnicima provodila su se transparentno putem javnih natječaja s jasno definiranim kriterijima odabira, uvjetima prihvatljivosti korisnika, projekata i listi prihvatljivih troškova. Objavi natječaja prethodila je uobičajena procedura savjetovanja sa zainteresiranom javnošću.

Nadalje, navedeni sustav dodjele potpora pod stalnim je nadzorom Službe za unutarnju reviziju Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Agencije za reviziju sustava provedbe programa Europske unije, Europskog revizorskog suda te službi za reviziju Generalne uprave za poljoprivredu Europske komisije, čime se osigurava zakonitost provedbe Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. (u daljnjem tekstu: Program ruralnog razvoja).

Program ruralnog razvoja izrađen je za cjelokupno područje Republike Hrvatske i nije moguća izrada posebnog programa za ruralni razvoja određenih područja. No, u natječajima se prilikom utvrđivanja kriterija odabira prednost daje područjima s nižim indeksom razvijenosti, a koji je karakterističan za Slavoniju, Baranju i Srijem.

U okviru Programa ruralnog razvoja ne može se prihvatiti zahtjev vezan za donošenje odluka o uspostavi posebnih pravila, oznaka i drugih odrednica koje se spominju u točki 2.3. Interpelacije, slijedom činjenice da je označavanje projekata financiranih iz Programa ruralnog razvoja jasno definirano prilogom XII. Uredbe (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006.

Također, Vlada Republike Hrvatske navodi da su pravila dodjele potpora mjera ruralnog razvoja jasno definirana između ostalog i:

- Uredbom (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005 (Sl. list EU L 347/487 od 20.12.2013
- Uredbom (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju

- izvan snage uredaba Vijeća (EEZ) br. 352/78, (EZ) br. 165/94, (EZ) br. 2799/98, (EZ) br. 814/2000, (EZ) br. 1290/2005 i (EZ) 485/2008 (Sl. list EU 347/549 od 20.12.2013.
- Delegiranom uredbom Komisije (EU) br. 807/2014 od 11. ožujka 2014. o dopuni Uredbe (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i uvođenju prijelaznih odredbi (Sl. list EU L 227/1 od 31.7.2014
 - Delegiranom uredbom Komisije (EU) br. 640/2014 od 11. ožujka 2014. o dopuni Uredbe (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu integriranog administrativnog i kontrolnog sustava te uvjeta za odbijanje ili obustavu plaćanja i administrativne kazne koje se primjenjuju za izravna plaćanja, potporu ruralnom razvoju i višestruku sukladnost
 - Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 809/2014 od 17. srpnja 2014. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu integriranog administrativnog i kontrolnog sustava, mjera ruralnog razvoja i višestruke sukladnosti
 - Delegiranom uredbom Komisije (EU) br. 907/2014 od 11. ožujka 2014. o dopuni Uredbe (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu agencija za plaćanja i ostalih tijela, financijskog upravljanja, poravnanja računa, jamstava i upotrebe eura.

Usporedbom ukupno ugovorenih i isplaćenih sredstava u okviru Programa ruralnog razvoja s ugovorenim i isplaćenim sredstvima iz tog Programa za područje Slavonije, Baranje i Srijema, ažurirano sa stanjem 30. prosinca 2020., razvidno je da je trećina raspoloživih sredstava usmjerena na područja obuhvaćena Projektom Slavonija, Baranja i Srijem. Ukupno ugovorena bespovratna sredstva iz Programa ruralnog razvoja iznose 15,7 milijardi kuna, a od toga za Slavoniju, Baranju i Srijem 5,3 milijarde kuna.

4. Novinski članci na kojima je zasnovana Interpelacija

Vežano uz novinske članke, na kojima je zasnovana Interpelacija, Vlada Republike Hrvatske se očituje da se provedbeno tijelo prilikom obrade zahtjeva i odobravanja sredstava rukovodi isključivo kriterijima prihvatljivosti te kriterijima odabira primjenom postupka koji podrazumijeva da svaki djelatnik obavlja propisane kontrole uz nadzor drugog djelatnika (sustav kontrole „četiri oka“), upravo kako bi se spriječila dodjela potpora korisnicima na temelju arbitrarnih ili diskrecijskih odluka. Isto tako, propisana je i raspodjela dužnosti na način da niti jedan djelatnik nije odgovoran za više od jedne od odgovornosti za odobravanje, plaćanje ili računovodstveno praćenje iznosa obračunatih na teret fonda. Slijedom navedenoga nisu osnovani navodi iz Interpelacije kojima se ukazuju na nezakonitu dodjelu EU sredstava pojedinim korisnicima koji su „povezani“ s političkim strankama.

Provjerom navoda iz Interpelacije utvrđeno je da je dio korisnika istaknutih u Interpelaciji ostvario pravo na potporu ili su im isplaćena sredstva. Podaci o odobrenim sredstvima po mjerama iz Programa su javno dostupni na poveznici: <https://www.apprrr.hr/ruralni-razvoj/>.

Vežano uz navode iz Interpelacije o dodjeli sredstava tvrtki Arbiana za projekt naveden u točki 2.4 Interpelacije, naknadnom kontrolom utvrđeno je da je projekt dobio sredstva u okviru Poziva na dostavu projektnih prijedloga „Podrška razvoju MSP u turizmu povećanjem kvalitete i dodatne ponude hotela“, referentne oznake Poziva: KK.03.2.1.04., ali je zbog lokacije sjedišta prijavitelja/korisnika projekta tehničkom pogreškom bio uključen u

tablicu ugovorenih projekata Projekta Slavonija, Baranja i Srijem. Međutim, nakon što je pogreška utvrđena, navedeni projekt je brisan iz tablice s podacima za Projekt Slavonija, Baranja i Srijem. Sukladno tome izvršena je kontrola preostalih projekata.

Od ukupno 77.216.334,59 kuna odobrenih sredstava korisnicima navedenim u Interpelaciji, 29.632.262,68 kuna, odnosno 38 %, odobreno je na temelju pravilnika i natječaja iz 2015. godine, a od ukupno isplaćenih 33.310.484,41 kuna za navedene korisnike, 29.095.167,64 kuna, odnosno 87 % odnosi se na projekte odobrene kroz natječaje iz 2015. godine.

Odobrena sredstva treba razlikovati od isplaćenih sredstava. Naime, odobrena sredstva isplatit će se isključivo u trenutku kada se provedu sve potrebne aktivnosti te nakon što korisnik provedbenom tijelu dostavi svu potrebnu dokumentaciju kojom dokazuje da je projekt u funkciji te da ostvaruje svoju svrhu i namjenu.

Provedbeno tijelo Programa ruralnog razvoja će nadalje, kao i do sada, provoditi sve potrebne aktivnosti kako bi kroz implementaciju svih potrebnih kontrola osiguralo da samo prihvatljivi projekti i korisnici ostvare pravo na potporu.

5. Mogućnost podnošenja prigovora u postupcima dodjele potpore

U točki 2.8 Interpelacije ukazuje se na Odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. listopada 2020., kojom su ukinute određene odredbe Zakona o poljoprivredi te se zaključuje kako se zbog nemogućnosti žalbe dovodi u pitanje provođenje natječaja za potpore.

U vezi s time Vlada Republike Hrvatske ističe da je odredbama, koje je svojom Odlukom ukinuo Ustavni sud Republike Hrvatske 20. listopada 2020., propisano da odluke koje se donose u postupcima dodjele potpore nisu upravni akti, pri čemu je korisnicima bilo omogućeno podnošenje prigovora kako Ministarstvu poljoprivrede, tako i Agenciji za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, dok je od 2018., donošenjem trenutno važećeg Zakona o poljoprivredi, odlučivanje o svim prigovorima u djelokrugu Ministarstva poljoprivrede. Dakle, na odluke Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju u postupcima dodjele i isplate potpora osigurano je pravo na pravni lijek tj. moguće je na izdanu odluku izjaviti prigovor o kojem odlučuje drugostupanjsko tijelo, različito od onog koje je donijelo prvotnu, pobijanu odluku. Zakonitost navedenoga postupanja Ministarstva poljoprivrede i Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju potvrđuje ranija Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj: U-III-719/2014, od 13. srpnja 2016., kojom je Ustavni sud Republike Hrvatske utvrdio da se u konkretnom slučaju (odnosno da odluke o dodjeli potpora u poljoprivredi nisu upravni akti) radi o ustavnopravno prihvatljivom ograničenju prava na pristup sudu. Nadalje, u istoj je Odluci Ustavni sud Republike Hrvatske ocijenio da podnositelju nije povrijeđeno pravo na pristup sudu zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske, kao ni konvencijska prava na koja podnositelj ukazuje.

Neovisno o tome, Ministarstvo poljoprivrede je ocijenilo zahtjeve za dodatnom pravnom zaštitom opravdanim te je sukladno tome pripremila odgovarajuće izmjene i dopune Zakona o poljoprivredi. Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi Vlada Republike Hrvatske je utvrdila na sjednici održanoj 23. prosinca 2020. Vlada Republike Hrvatske naglašava kako u Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske iz listopada 2020., kojom je odlučio da se pojedine odredbe Zakona o poljoprivredi ukidaju s 1.

ožujkom 2021., pravne posljedice njihovog ukidanja djeluju od navedenoga datuma za ubuduće, a ne retroaktivno.

Temeljem svega navedenoga Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru odbijanje Interpelacije zastupnika u Hrvatskome saboru, o radu Vlade Republike Hrvatske vezano uz način dodjele i raspolaganja sredstvima EU fondova u sklopu „Projekta Slavonija, Baranja i Srijem“.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim Izvješćem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministricu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Natašu Tramišak, ministricu poljoprivrede mr. sc. Mariju Vučković, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Zdravka Marića, ministra rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike Josipa Aladrovića te državne tajnike Velimira Žunca, Šimu Erlića, Spomenku Đurić, Zdravka Tušeka, Zdravka Zrinušića, Stjepana Čuraja, Majdu Burić i Dragana Jelića.

 2
PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković